

KOROKNAI SZANDRA¹

A *C6 in school* módszer 8–12 éves tanulók kommunikációs kultúrájának fejlesztésére az internetes nyelvhasználatról készült felmérés eredményei alapján

A digitalizálódott világ nagy hatással van az emberek életére. Létrejött egy internetes felületen alkalmazott nyelvhasználat, melyet egyre fiatalabb korban kezdenek el használni az emberek. Az első részben a kutatás olvasható, amely különböző szempontok szerint vizsgálja ezt a csetnyelvet. Online kérdőívek eredményein és gyakorlati példáján keresztül mutatja be az emberek technikai eszközhasználatát és csetelési szokásait. Feltárja a szülők, a tanárok véleményét, tapasztalatát, és különös gondot fordít e nyelvhasználat általános iskolás korú gyermekekre kifejtett hatásáról. A második részben bemutatásra kerül a kutatás eredményére épített saját készítésű módszertani útmutató, és megtekinthető néhány kiragadott feladatpélda is. Segítségével a modern technika helyes felhasználási módjának megtanulása bekerülhet az oktatásba, kreatív és játékos feladatok formájában.

Bevezetés

Amikor üzenetet kapunk egy nálunk fiatalabbtól, azonnal rájövünk, milyen érzés, mikor nem tudjuk értelmezni, valójában mit is akar megosztani velünk. A láthatatlan fal a közlő és a befogadó közötti eltérő digitális eszközhasználat miatt jött létre. Más tulajdonságokkal rendelkeznek, akiknek az életébe később lépnek be a technikai eszközök, és másokkal, akik már a digitális világban nőnek fel. A mai diákok másképpen gondolkodnak, mint elődeik: ők digitális bennszülöttek (Prensky, 2001). Mi lesz ezekkel a gyerekekkel az iskolában, és később az életben? Milyenné formálja őket az a példamutatás, hogy szüleik telefonnal a kezükben fekszenek, és azzal ébrednek? Miért lenne igényük megtanulni a kézírást, amikor a hétköznapi életben nincs rá szükség? Miért érdekelné őket a helyesírás, amikor az automatikus javítási programok kijavítják a hibáikat? Vajon oktatási rendszerünk mennyire tart lépést e generáció tanulási és információszerzési szokásaival? Megneveznek egy új generációt, a 2010 után születetteket. Számukra természetes, hogy mindenkinek van okostelefonja, internetkapcsolata, és a lehető legkönnyebben kezelik az ilyen eszközöket. Ők a ma és a közeljövőben általános iskolába

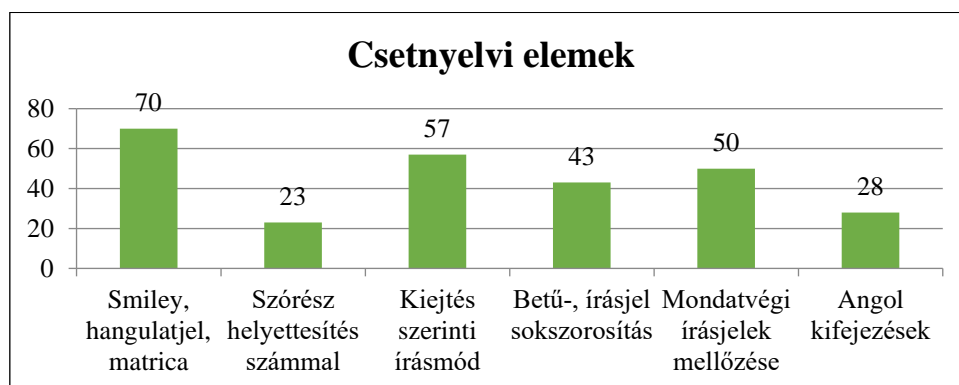
¹ Eötvös Loránd Tudományegyetem Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ, Szombathely; koriszandra@gmail.com

járó gyerekek, ezért vizsgálatunkban rájuk fókuszálunk. Az eltérő internetezési szokások megnehezíti a tanár–diák közti kommunikációt. Míg a tanárok inkább tankönyvekből tanítanak, diákjaik szívesebben néznek online képeket, videókat, és könnyebben is tanulnak azokból. A tanulmányban bemutatandó eredményekkel arra keresünk válaszokat, hogy a mai kor emberei hogyan viszonyulnak a helyesíráshoz, mi a véleményük a kézírás megtanulásáról, hogyan használják a modern technikai eszközöket. Ezen ismeretekből betekintést kapunk a mai gyerekek kommunikációs szocializációs teréről is.

A digitális (hát)térről

A született digitális nemzedék gyermekei a felfedezési tanulást részesítik előnyben, amelynek aktív részesei lehetnek, ezért nem készen kapott információt és egyhangú előadásokat várnak (Tari, 2012). A pedagógusoknak meg kell újítaniuk megszokott tanítási módszereiket, hiszen ezeknél a diákoknál azok már kevésbé eredményesek (Koós, 2015).

A cset mára a többirányú interperszonális információcsere legelterjedtebb formája. E nemzedék gyermekei céltudatosabban keresnek, jobban tudnak rendszerben gondolkodni (Veszelszki, 2013).

1. ábra. Csetnyelvi elemek gyakorisága a kutatási anyagban

A csetnyelv kutatásunkban megfigyelt elengedhetetlen elemeit az 1. ábra mutatja. E nyelvezet az élőbeszédre hasonlít, nincs tagolva, nincsenek írásjelek. Gyakran használt elem a fonetikus írásmód és a rövidítés, hiszen a szóbeli kommunikációhoz hasonlóan azonnal válaszolni szeretnénk a bejövő üzenetre. Számmal helyettesíthetünk bizonyos részeket (*hétvége – 7vége*); a gyakran előforduló szavaknál betűket hagyhatunk ki (*holnap – hnap*), nagybetűket alkalmazhatunk (*szeretlek – szRetlek, kávé – KV*), vagy különálló szavakat vonhatunk össze (*nem tudom – nemtom*). Megfigyelhető az angol szavak használata is (*hy; THX*). Mivel ma a digilektus a

másodlagos írásbeliség része, természetes, hogy használója nem tud különbséget tenni a személyesen folytatott társalgás, és a papír alapon zajló írásbeli kommunikáció között.

Hipotézisek

A kutatás megkezdése előtt a következőket feltételeztük. Korosztályonként lényeges eltérések vannak a csetnyelvben, és a különbségek a szóbeli kommunikációban is megmutatkoznak. Ezeket inkább a digitális eszközök használatának gyakorisága határozza meg, így a korosztályokon belül is lehetnek nagyobb eltérések. A pedagógusok többsége nem minden esetben igazítja az oktatási módszereit a tanulók igényeihez. A csetnyelv befolyásolja a gyerekek szókincsét, kifejezőképességét, kevésbé tesznek különbséget más-más helyzetekben használandó nyelvezet között, és ez megjelenik írásbeli munkájukban is.

Anyag és módszer

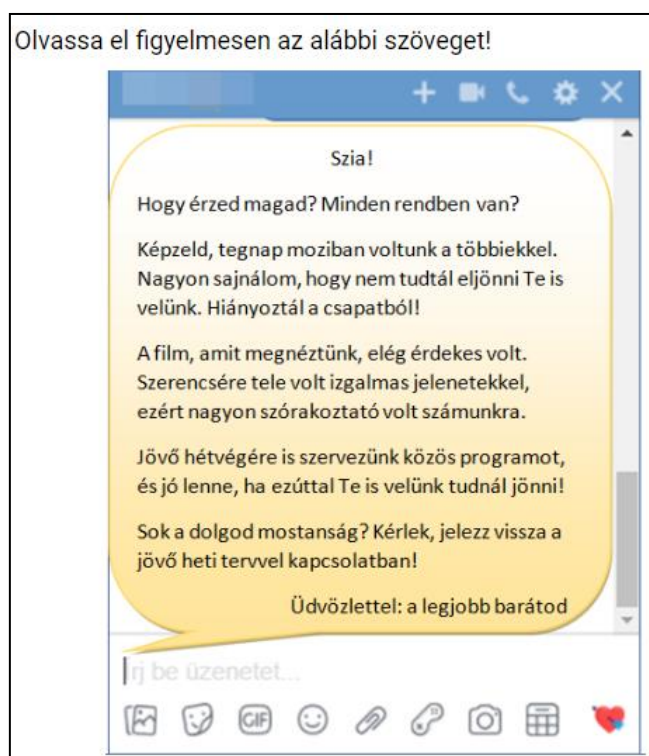
2018 őszén, interneten végeztük a vizsgálatot, ami név nélkül tért ki a résztvevők személyes és szociális adataira.

Három kérdőívvel dolgoztunk: egy általános vizsgálat mellett külön kérdőívet kaptak a szülők és a pedagógusok is. A szülők internetezési szokásainak alapos vizsgálata sokoldalú képet ad a gyermekek nyelvi szocializációs teréről, ami meghatározó kerete az anyanyelv-elsajátítás teljes folyamatának (Koós, 2010). Az általános kérdőívet bárki kitölthette, akit érdekelt a téma. Ebben főként a jellemző csetelési szokásokra vonatkozó kérdések szerepeltek. A tanári kérdőív a pedagógusoknak a digitális világ tanulóira tett, kommunikációt befolyásoló hatásait vizsgálta, a személyes élményekre összpontosítva. A kapott adatokat statisztikailag elemeztük, majd az eredményeket felhasználva egy olyan projekttervet állítottunk össze, amely a lehető leghatásosabb módon tudja támogatni az Alfa generáció gyermekeit az anyanyelvhasználat tudatosítása során az iskola elvárt kommunikációs regiszterének alkalmazásában, a szóban és írásban jelen lévő szövegfeldolgozási és szövegalkotási képesség fejlesztésében.

A csetnyelvi szokásokról, a digitális eszközhasználatról az általános kérdőív eredményei alapján

A válaszadók 81%-a naponta legalább egy órát internetezéssel tölt. Közel 50%-uk azonnal megnézi az üzenetét, amint megkapja, 42% naponta többször ránéz a bejövőire. Ez alátámasztja, hogy napjainkra a csetelés a szóbeli kommunikáció írásbeli megfelelőjévé vált. 87% fontosnak tartja a helyesírást, és zavarja, ha valaki helytelenül ír le egy szót. 96% rendkívül fontosnak

tartja, hogy a gyerekek kézírást tanuljanak az iskolában „mert életünk része. Az agyukat is tornáztatjuk vele; hatalmas kincsnek számít. Kéznél van, ha nincs áram, vagy térerő. A virtualitás sosem pótolja a valóságot.” Ez pozitív adat, mert feltételezhető, hogy a szülők motiváltak, így bátorítják gyermeküket az írástanulásban, viszont jelen van már az a felfogás, miszerint az információátadás a cél, az apróbb hibák lényegtelenek. 66% szerint a gyerekeknek elsősorban kézírást kell tanulniuk, 31% már alsó tagozatban is nagyobb hangsúlyt fektetne az informatikára, 3% pedig kizárólag a gépírás megtanulását tartja fontosnak. A válaszadók azt nyilatkozták, hogy: „ha örökre elvennék tőlem a telefonom, több és szorosabb személyes kapcsolatom lenne. Sokkal értékesebb életet élnék. A mai világban nem tudnék nélküle boldogulni. Megörülnék, elveszve érezném magam.” „Ha az iskolában nem tanítottak volna meg írni, sok dologban hátrányt szenvednék. Nagyon sajnálnám, mert nincs szebb a kézírásnál. A telefon, és a szövegjavító megoldaná helyettem.” „Ha egy hónapig nem csetelhetnék, valószínű jót tenne. Élvezném a nyugalmat:). Rosszul lennék. Bajban lennék, ugyanis napjaim nagy részét ezzel töltöm.” A kérdőív utolsó, egyben legizgalmasabb részében egy hivatalosan megfogalmazott baráti levél olvasását kértük (2. ábra). A következő oldalra lépve le kellett írniuk emlékezetből az olvasott szöveget úgy, mintha barátjuknak küldenék az interneten keresztül.

2. ábra. Hivatalosan fogalmazott baráti levél

A 7–15 és 16–25 évesek leveleinek általános jellemzői: tagolatlanság; hangulatjelek; rövidítések; betű-, írásjel-sokszorosítás; szóbeli kifejezések használata, gépelési hibák. A 26–40 és 41–

60 évesek általános jellemzői: hosszabb, tagolt szövegek; eredetiben nem szereplő, plusz információkkal való kiegészítés; megszólítás, aláírás megléte; ritkább gépelési hibák; nagybetűk, írásjelek használata, a fogalmazás stílusa hivatalos levélhez hasonló („*Várom válaszod!*”). Az adat jól szemlélteti, hogy mennyire eltérő a mai emberek nyelvhasználata, ami nehezíti az egymás közti kommunikációt.

A szülők véleménye saját és gyermekük kommunikációskultúra-váltásáról

A mai gyerekek szülei már aktív részesei a digitális világnak. 78%-uk napi rendszerességgel használ csetfunkciót, és ebből 19% figyel arra, hogy ne gyermeke előtt tegye ezt. A kutatásban részt vevők gyermekeinek 73%-a rendelkezik saját okostelefonnal, és ez sokszor már az általános iskola alsó tagozatában jellemző. A tulajdonosok 60%-a bárhová magával viheti eszközét. Sok szülő bármikor megengedi gyermekének, hogy cseteljen. 38% már elővigyázatosabb, és korlátozza az interneten eltöltött időt, vagy ellenőrzi az előzményeket. A szülők tehát nagy részben megveszik az okostelefont, de használatát nem tanítják meg a gyermeknek, ezért erről az iskolában beszélni kell. Az informatika tantárgy alacsony óraszámát ezt nem teszi lehetővé. A szülők 93%-a elengedhetetlennek tartja, hogy a gyerekek megtanuljanak az iskolában kézzel írni, 5% pedig már egyáltalán nem tartja ezt fontosnak. 19%-uk nem foglalkozik azzal, hogy a gyermeke helyesírási hibákat ejt cseteléskor. Ezek szerint sokan nem hívják fel gyermekük figyelmét a helyesírásra, ezzel nem terelik őket a helyes irányba. Felmerül a kérdés, hogy miért is akarnának a mai diákok helyesírást tanulni, mikor annak fontosságát nem érzékelik környezetükben. A szülők 56%-a azt nyilatkozta, hogy észlelt már gyermeke beszédében olyan hibát, ami az internet hatása miatt lehet, például: „*tőmondatok; rövidítések; furcsa szóhasználat; kevés szókincs*”.

Tanári tapasztalatok a diákok kommunikációs kultúraváltásáról

A tanárok tanítványaik fogalmazásában, írásbeli munkájában sokszor vesznek észre olyan jellegű hibát, ami feltételezhetően az internet nyelvhasználata miatt fordul elő. 46% úgy látja, hogy a gyerekek sokszor nem tudják, melyik közegben milyen nyelvezetet használjanak. Elgondolkodtató, hogy a válaszadó tanárok közül 15-en még sosem használtattak a tanóra alatt a diákjaikkal okostelefont. Ezzel szemben 7-en rendszeresen elvitetik az iskolába, és többször használtatják azt. Ők változatos dolgokra alkalmazzák a digitális technikát: „*tananyag feltöltésére; videó nézésére; szótárak használatára; információk megkeresésére; feladatok megoldására.*”

„Chat az iskolában”, avagy egy élményszerző tanulási lehetőség

A kutatás több területen is meglepő eredményt hozott. Az emberek többsége ma is fontosnak tartja a helyesírást, a kézírás megtanulását, annak ellenére is, hogy egyre kevésbé használják. A 6–10 éves gyerekek írásbeli munkájában a tapasztalatok szerint még nem figyelhető meg az internetes nyelvhasználat hatása, hiszen az ő kézírásuk még nem funkcionális. Azonban 10 éves kortól mindinkább jellemző a csetelés és annak hatása. A tanárok számára mindez fontos adat, jelzi, hogy érdemes a digitális csatornák használatával a még formálódó időszakban foglalkozni. A kérdőívekből kiderült, hogy sokan magukra vannak hagyva e téren. Ha a megfelelő életkorban segítünk, mire mindennapi életük részévé válik az internet és a cset, már tudatosan használják.

A továbbiakban egy olyan, saját fejlesztésű foglalkozássorozat módszertani útmutatóját mutatjuk be, amely délutáni foglalkozásként segít a helyes eszközhasználat kialakításában iskolai kereteken belül. Az útmutató kijelöli a fejlesztendő irányt, de kellő szabadságot enged a feladatok változtatásához.

A szakkör szakmódszertani jellemzői

15 hétre készítettük el az útmutatót, tudva azt, hogy szokások kialakítása a cél, ami hosszabb folyamat. Célja a technikai eszközök helyes használatának megtanítása; helyesírás fontosságának hangsúlyozása; a digitális eszközök használata általi negatív hatások kiküszöbölése (figyelem, memória). Eszközei a hagyományos taneszközök mellett főként digitális eszközök. Alkalmazott módszerei, munkaformái: tevékenykedtetés, gamifikáció, kooperatív technikák, problémafelvetések, reflexiók. Szükséges tanári attitűd: nyitott, naprakész, moderátor szerepű. Alkalmos osztály a 4–5. osztály, de 3. osztályba is bevihető, az adott gyerekek eszközhasználatától függően. Hosszú távú várt hatása: a nyelvi képességek rugalmassá válása; kommunikációs lehetőségek felfedezése; internetes kommunikáció veszélyeinek elkerülése.

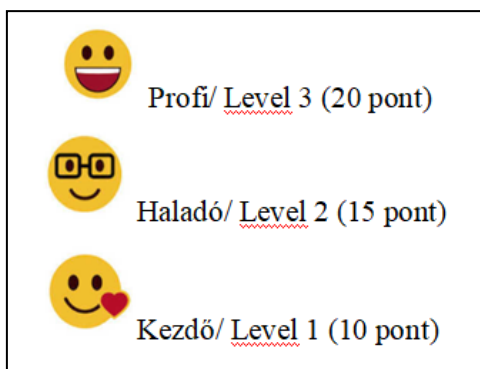
A foglalkozások alatt fontos a szabad légkör megteremtése, ezért a diákokat nem kötelezzük beiratkozásra, de a modern tananyag érdeklődésselkeltő hatású. Sok esetben előfordulhat, hogy egy tanuló több dolgot tud az adott témáról, mint maga a tanár, ezért is fontos, hogy nyitottak legyünk az ötletekre. Szem előtt kell tartanunk, hogy a digitális tanulók a foglalkozás aktív részesei akarnak lenni, akik felfedezhetnek. Ösztönözzük őket önállóságra, kérdezzünk, és adjunk lehetőséget, hogy maguk jöhessenek rá a válaszokra. Figyeljünk arra, hogy a tantervek elrendezése csoportmunkára, kooperatív tanulásra alkalmas legyen (Steklács, 2009). A

feladatokat igazítsuk csoportunk érdeklődéséhez, és törekedjünk játékoságra. Az elsődleges cél a motiváció; szakítsuk ki a tanulókat a megszokott hétköznapi rutinjukból! Hozzuk közelebb hozzájuk az iskolát, és mutassuk meg, hogy a tanulás élmény is lehet. Az órákat változatosan szervezzük meg módszerek, munkaformák tekintetében. Dolgoztassuk sokszor párban, csapatban a gyerekeket, és figyeljünk a spontán párkialakításra, hogy tanulóink minél több embertípushoz tudjanak alkalmazkodni, és minél több gondolkodásmódot ismerjenek meg (Farkas–Koós, 2015), ezzel együtt javítják az egyén, a csoport közérzetét, csökkentik a stresszt.

Kreatívan, játékosan, jutalmazva

A motivációs erőt növeli, hogy a gyerekek a délelőtti folyamán értesülnek az aznapi témáról, így ha az nem tetszik nekik, vagy sok tanulnivalójuk van, szabadon dönthetnek a részvételről. Különböző módszereket választhatunk a téma közlésére; például egy QR-kódot rejtő borítékot. A gyerekek közösen beolvassák azt, majd elolvassák a fontos tudnivalókat. (Ehhez okostelefon, alkalmazás, és internetkapcsolat szükséges!) Ha ezek valamelyike nem áll rendelkezésünkre, hagyományos módot is választhatunk a közlésre. A szakkör megtervezése a gamifikációra alapozva, egy virtuális játék alapelveit figyelembe véve, és azt továbbgondolva történt. A foglalkozások háttérében egy elképzelt *Digitális tér* áll, ami jelen példában egy okostelefon képernyője. Történhet online felületen, vagy papír alapon kinyomtatva is, így a diákok tudják követni egyéni haladásukat. A saját „Telefonjukon” 15 darab alkalmazásikont találnak, amelyek a 15 hét témáit szimbolizálják. Egy héten minimum két, de inkább három foglalkozás megtartása javasolt. A közösségi oldalakon népszerű játékok mintájára pontokat tudnak gyűjteni, ami erősíti a gyermekek önbizalmát.

Minden egyes részvételért ajándék jár. A rendszeres részvételt szorgalmazva a heti első foglalkozásért egy, ha kihagyás nélkül részt vesznek a 2. és a 3. foglalkozáson is, további egy-egy, magasabb szintű jutalom jár. Egy részvételért egyszeri, „ingyenes” segítségkérést vehetnek igénybe. A 2. alkalommal való megjelenésnél, a nehézségi szint kiválasztása előtt megnézhetik mindhárom feladatot, és azokból választhatnak. Ha a 3. alkalomra is eljönnek, megoldási útmutatót kapnak a feladat megoldásával kapcsolatban. Ezekkel a jutalmakkal biztosítjuk a motivált diákokat, és ösztönözzük őket a részvételre. A tanulók, saját döntésük szerint három nehézségi szint közül választhatnak maguknak feladatot.

3. ábra. Matrica-példák pontokkal

A feladatokra pontok kaphatók a jó megoldások száma szerint. Ha a diák teljesítette az előre meghatározott minimum pontot, megkaphatja az érte járó matricát (3. ábra), amit az alkalmazás ikonjára kell ragasztania.

Ha a gyerekek elakadnak a feladatmegoldásban, pontokért cserébe segítséget vehetnek igénybe. Itt is három lehetőség közül választhatnak: ha egy osztálytársuktól kérnek segítséget, az egy pontba kerül, ha a tanítót kérdezik meg, két pontot kell adniuk, ha pedig az interneten szeretnének utánajárni az adott kérdésnek, három pont levonása ellenében tehetik meg azt. A segítségkérés által a tanulók veszíthetnek összegyűjtött pontjaikból, de ez azért nem okozhat problémát a végeredmény kialakulásában, mert bónuszpontok szerzésével pótolhatják hiányosságait. Bónuszpontot három esetben adhatunk. Az egyik lehetőség, hogy a feladatmegoldás első három helyezettjét jutalmazzuk csillaggal. Az 1. hely 3, a 2. hely 2, a 3. hely 1 csillagot ér. Egy csillag 2 bónuszpontnak felel meg, így az első helyezett a foglalkozáson akár 6 bónuszpontot is gyűjthet. Ha a diáknak hibátlan a munkája, segítséget nyújthat egy osztálytársának, ezzel 1 bónuszpontot gyűjthet, de ez bármilyen, előzetesen egyeztetett, témához kapcsolódó plusz feladat elvégzéséért is adható.

A félév végén összesítjük a megszerzett matricákat, csillagokat, és a gyerekeket előre meghatározott szintek szerint jutalmazzuk. Ez történhet ötletes ajándék, oklevél, virtuális medál segítségével.

Lássunk néhány célhoz tartozó feladatpéldát!

A feladatok nagy részét magunk fejlesztettük, néhány esetben alapötletként már ismert jó gyakorlatok ötleteiből merítettünk.

Kommunikációs készséget fejlesztő:

	<p>Feladat: képek jelentésének magyarázata Munkaforma: egyéni munka Eszközök: hangulatjel (kivéve), papír, ceruza A feladat leírása: Hangulatjel jelentésének kifejezése saját szavakkal. Vázlatpontok írása, emotikon bemutatása szóban. (Többféle megoldás is elfogadható)</p>
Kezdő	
Haladó	
Profi	
	
	(képek forrása: www.facebook.com)
+1p	<p>Értékelés: egyénileg Bónuszpont: A legváltozatosabb módon leíró diák 1 bónuszpontot kaphat.</p>

Kommunikációs kódváltás képességének fejlesztésére szolgáló:

1. nap	<p>Feladat: iskolai fogalmazás kijavítása Munkaforma: egyéni munka Eszközök: zöld toll, papír</p>
	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>„Nyáron sokat játszottam, mert a mamámmal voltunk a testvéremmel, és nem volt sulí, ezért az udvaron vtunk egész nap, egyszer a balatonra is elmentünk de nagy vihar jött es haza kellett mennünk. Szívesen vtam a testvéremmel mert nagyon jóőfej, és a mama azt is megengedte nekünk, h növényeket gyűjtünk azudvaron. Ngyn jól éreztem magam kár h ilyen hamar vége lett!!!!!!”</p> </div> <p>(saját ábra)</p>
	<p>A feladat leírása: A diákoknak lehetőségük van tanár szerepbe bújniuk. El kell olvasniuk egy iskolai fogalmazást. Feladat, nehézségi szintenként: Kérdések: Miről olvastatok? Mi volt benne érdekes? (túl hosszú mondatok, különböző tipushibák, tagolatlanság, olyan, mintha csetszöveg lenne, nincs címe, stb.) Kijavítandó elemek bekarikázása a szövegben; Hibák kijavítása a szövegben. Megjegyzés, értékelés megfogalmazása, tanács adása a diáknak; Szövegújrírása a téma alapján, a mondatok átfogalmazásával.</p>
Kezdő	
Haladó	
Profi	
+1p	<p>Bónuszpont: Jó válaszok adásáért 1 bónuszpont adható. Tudatosítás: Szerintetek ezek a hibák mi miatt következtek be? Szerintetek miért kell különbséget tenni egy barátokkal való csevegés, és egy iskolai beadandó írása között? Mi közöttük a különbség?</p>

Szövegalkotási képességet fejlesztő:

1. nap	<p>Feladat: fogalmazás gyakorlása</p> <p>Munkaforma: csoportmunka (nehézségi szintek szerint)</p> <p>Eszközök: papír, toll, ceruza, radír, okostelefon</p> <p>A feladat leírása:</p> <p>8-10 mondatos fogalmazás alkotása, közösen, az alábbi csetüzenetből!</p> <p>Előzetes felkészülés: a tanító kiosztja a csoporton belül a szerepeket</p>
Kezdő Haladó Profi	<p>(csapatkapitány, írnök, szövívő, ellenőr, irányító, stb). A csapatkapitánynak elküldi a csetszöveget, online felületen.</p> <p style="text-align: right;">(forrás: saját ábra)</p> <p>Fogalmazások bemutatása, eredmények közzététele (szövívők).</p> <p>Kérdés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miről irtunk? - Miben tér el a fogalmazásunk a csetszövegtől? - Miért volt könnyű/ nehéz feladat? - Milyen volt a közös munka? - Miben értettünk/ nem értettünk egyet a csapatársaimmal? <p>Értékelés: csoportosan</p> <p>+1p Bónuszpont:</p> <p>Ha egy diák véleményt mond a másik csapat fogalmazásáról, és azt érvekkkel is alá tudja támasztani, 1 bónuszpont adható neki.</p>

Összegző gondolatok

A kérdőívekből kapott eredmények pozitív irányban cáfolták az előzetes feltételezéseket. Bízunk benne, hogy a foglalkozássorozat újszerűsége motiválni fogja a diákokat a tanulásra, és segítséget nyújt számukra a digitális világban való eligazodásban. A szakkör lényege az élményszerzés, a felfedezettő tanulás biztosítása, amit nem csak napközi formájában lehet megvalósítani. A játékoság elvére építő órák megtervezése nem egyszerű feladat, de megéri az energia befektetését. Általa a diákok valós tudást szereznek, ami az érdeklődés fenntartásának és a folyamatos gyakorlásnak köszönhető. A pontok gyűjtése által maguk miatt végzik el a feladatokat, a nehézségi szint szabad kiválasztása megerősíti őket abban, hogy ne társaikhoz mérjék tudásukat, kövessék egyéni fejlődésüket. Legyünk nyitottak, ne féljünk az újtól, ismerjük meg a mai gyerekeket, és az ő igényeikhez igazítsuk tanítási módszereinket! Az élmény alapú oktatás, a modern fejlesztési lehetőségek megismerését jó szívvel javasoljuk!

BIBLIOGRÁFIA

- Farkas, A. – Koós, I. (2015). Projektfolyamatok a tanítóképzésben. In: Kispálné Horváth, M. (szerk.): *Módszertani irányok a pedagógusképzés fejlesztésében Nyugat-Dunántúlon*, (pp. 225–241). Sopron – Szombathely: NymE, RPSZKK.
- Koós, I. (2010). A dajkanyelvi tényezők szerepe az anyanyelvi nevelés csecsemőkori szakaszában. In: Balaskó, M. – Balázs, G. – Kovács, L. (szerk.): *Hálózat kutatás Hálózatok a társadalomban és a nyelvben*, (pp. 184–195). Budapest: Tinta Kiadó.
- Koós, I. (2015). Az anyanyelv-pedagógia kihívásai napjaink tanítóképzésében. In: Szabóné Kedves, Á. (szerk.): *Anyanyelv és nemzeti identitás*, (pp. 96–101). Szekszárd: PTE IGYK.
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *On the Horizon*. MCB University Press. Vol. 9 No. 5. pp. 1–6. DOI: [10.1108/10748120110424816](https://doi.org/10.1108/10748120110424816)
- Steklács, J. (2009). *Az olvasástanításról jövő időben, feltételes módban*. pp. 13–22. [online] http://www.tanszertar.hu/eken/seged/2009_03_pdf/sj_0903.pdf [2018. november 2.]
- Tari, A. (2012). Kik ezek a gyerekek? In: Szekszárdi, J. – Tóth-Mózer, Sz. – Lévai, D. (szerk.), *Digitalis de generacio*, (pp. 117–132). Budapest: Underground Kiadó.
- Veszelszki, Á. (2013). *A világhálóba keveredett ember*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.

SZANDRA KOROKNAI

CHAT AMONG SCHOOL METHODS TO DEVELOP COMMUNICATION CULTURE AMONG 8–12
YEAR OLD PUPILS REGARDING THE RESULTS OF A SURVEY EVALUATING THEIR ONLINE
LANGUAGE USAGE

The answers of the questionnaire confuted the presumptions. We believe that the series of tasks and its modernity will have a motivational effect on the students, and that it will assist their orientation in digital world. The main point of the study group is the gaining of experiences, the motivation and assistance in discovered learning. Planning classes by principles of gamification is not an easy task, but worth the work. Students gain real knowledge, due to continuous interest and practice. By collecting points, the students manage the tasks on their own. By choosing the level of difficulty on their own, the students avoid the comparison to others and they follow their own development carefully.

We should be more open, and not afraid of new methods. We should get to know today's children better, so that we can adjust our teaching methods to their needs. We suggest this method, the experience-based teaching and the use of modern developing possibilities, wholeheartedly.